

چەتروباران

نیهاد جامی

هەر کاتێک بیرمان لەباران کردووە، ئەوا خەیاڵ بردنەو بەکڕینی چەترێک بەخۆیەو خەریکمان دەکات، ئەو کاتە ی باران شوێنیکمان بەووشکی ناهێڵیتەو و زوو خۆمان دەگەیهینە پاسێک و دەبینین ئەوانەى دانیشتون و چەتریکیان بەدەستەو، بە جەلەکانیان وەک هێ ئیمە تەر نین، هۆیەکی بۆ ئەو دەگەریتەو ئەوان خاوەن چەترین و ئیمە بێ چەترین، ئەو کاتە پاسەکە دەگاتە گەراج، یەكەم سەیرکردمان بۆ ناو شار نینگامان دەچیتە سەر چەترفرۆشەکان، کام چەتر لەوانی تر باشتر؟ ئایا ئەگەر چەترەكەم رەنگی رەش نەبوو و یقاری پیاوێتی لە دەست دەدەم؟ یان کچیک بەدوای چەترێکی گۆل گۆلی تەختایی سوور یان شین دەگەریت کە لەگەڵ رەنگی گوارو قەمسەلەکی بێت، دەکریت ئەو پرسیاروگومانە سادانەى باران بمانکات بەخاوەن چەترێک، بەلام ئەگەر سەرکێشیمان کردو ئامادەنەبووین چەترێک بکڕین، ئەوساتەى بێرکردنەو لە جۆری چەتر لەلامان دەگۆریت بە پرسیارى: چۆن سەیری ئەوانەى ژێر چەتر بکەین؟ ئەو چەندە پرسیارێکە تاحەدیی سەر ئیستاق سادەو بێمانایە، سەد هیندەش بۆمێک پێویستە و بەهیچ چەشنێک زیاده رۆییم تیا دا نەکردووە، تۆ ئەگەر لەهەموو ژیا ئانتدا بروات بە چەتر هەلگرتن نەبوو بێت، ئەوسا خێرا شەرعیەت بەو پرسیارە دەدەیت، چونکە چەتر بۆخۆی هەلگری دەلالەتی مەرگە، بەتایبەت کاتێ دەبینین لەهەندێ شارو شارۆچکە لەبری ناوی (چەتر) ووشەى (سەیوان) بەکار دێن، ئەگەر سەیوان هەمان مانای ووشەى چەتر بەدەستەو "گردي سەیوان" ییش ناماژە بێت بۆ گۆرستان، ئەو لەدوای چەتر دەبێ بەخاوەنى دەلالەتی مەرگ. ئەو ساتەش دەبێ بۆئەو شتە جوانەکان بکوژین پێویستمان بە چەتر دەبێت.

هەر بۆیە چەتر چەندە ترسە لەباران هیندەش خۆشاردنەو کەسیتی کوردیە لەدەلالەتی ژیا و گۆرینی ژیا بەمەرگ، بۆیە نەبوونی دوو عاشق لەبەر باران.. گەر بۆئەو غەریزەى مەرگە، کاتێ دوو عاشقمان هەبێت بەدوو چەترەو ناتوانین بۆئەو مومارەسەى عشق دەکەن، چونکە ئەوان زیاتر مومارەسەى هاوڕێیەتى یان جۆرێک لە خوشک و برابەرى دەکەن. بەهەمان شێوە ئەو ژن و مێردەى کە دێنە ناو بازار بۆ پیاسە یان کەلپەل کڕین و هەریەکی چەترەکی خۆی بەدەستەو، لەراستیدا هەر یەك لەوان دەبێ بۆئەو ئیمە یەك نین، هەریەکی شتەکانی خۆمان جیاکردۆتەو، وەکو جیاکردنەو شتەکانمان بەر لەژیاى هاوسەرێتی لەمالی باوک، (کراسی خوشکەكەم) و (پانتۆلی براکەم) و (ملوانکەکی دایکەم) و (تەسبیحەکی باوکەم). یا ئەو دوو دەستە خوشکەى کە خۆیندن و پیاسەو چوون بۆ کافتریاشیان بەیەكەو، ئەو کاتە لەشەقامدا لە ترسی باران هەریەکی چەترێکی بەدەستەو، و تاکە چەترێکی هاوڕێیەتى ناتوانی کۆیان بکاتەو، دەکریت گومان لە داهاووی ئەو هاوڕێیەتییە بکەین، کە خیانەتییکی گەرە دەکەریتە نێوانیانەو، چونکە چەتر بە هیچ چەشنێک ناکریت بۆ تاکە کەسێک بێت، تەنیا ئەوانە دەبێ بچنە ژێر چەترێکەو کە بۆ ئەبەد تەنیا، ترس لەتەنیايشە وادەکات هەموو تەمەم نەتوانم چەترێک هەلبگرم، چونکە تەنیا یی فیترمان دەکات بێر لەخۆ کوشتن بکەینەو، مێنیک کە نامادەم لە هەر بارانێکی سالدای بچمە ژێر چەتری کچیک و چش لە تەریقبونەو دەرژکانی ژێر چەترەکی بارانی پار، هەشت ساڵ بەر لەئێستا یەكە جارم بسووی تەریقبونەو لەقەسەى پیاوێخە لەفاوێکان چوومە ژێر چەتری کچیک، بەلام ئەو مانەو، چەند چرکە یەكی زیاتر نەدەخایاند، ئەو چەترەکی دەخستەو نێوجاناکەى و دەبووت (با لەبەر باران برۆین).

سالی پارێش چەند ئیوارە یەك چەتری کچیک کۆی کردینەو، کە دەگەشتینەو بەر دەرگای مالى ئەوان و بەدوای ئاوردنەو یەك خۆی دەکرد بە هەوشە کەو دەرگاکی لەسەر خۆی دادەخست، من بێئەو هەست بەتوندی بارانە کە بکەم، دوانیگام دەچوو سەر ژمارەى دەرگاکیان کە نووسرابوو (31/243)، ئیستاش بەر لەوێ باران بەتەواری دەست پێبکات و من بێر لە هیچ شتێک بکەمەو، دەلێم: "مێنیک کە لە هەر وەرزی کە لە ژێر چەترێکدا.. بەر لەوێ ژمارەى مۆبایلە کەت لە کچە خالە کەت وەر بگرم، ئەو پێی ووتووم لەبەر دەرگاکیان نووسراوە" ژمارەى گەرە: 13357, ژمارەى کۆلان: 36992, ژمارەى خانو: 254."

بەر لە ئابروو چوونیک گەرە من لە نووسینیکدا ناوی خۆت و مۆبایلە کەت ناشکرا بکەم، تکام وایە رینگام بەدەى بەم بارانە شوێنیکم لە ژێر چەترە کەتدا بۆ بکەیتەو، ئەگەر نا ناچارم دەکەیت دەست لەو خەیاڵە هەلبگرم و چەترێک بەدۆزمەو رەشتر لە قژی تۆ، بەتەنیا لە ژێریدا خۆم لە باران پێسارێزم و شەویش کە گەرەمەو ژوورە ساردو تەنیا کەم بێر لە خۆکوشتن بکەمەو.